

נוקדים

מנוי לייקורי עם ינהול

NIRKODA

גליון מס' 92 | דצמבר 2014 | מחיר 30 ש"ח

להקת הבוגרים "הורה דרום השרון" פותחת שעריה לרקדנים ולרקדניות חדשים בגילאי +30!

ניהול אמנותי וכוריאוגרפיה: רן הירש
הדרכה: רום רזניק

- להקת הפולקלור הייצוגית של המועצה האזורית דרום השרון.
- הלהקה מופיעה בפסטיבלי מחול ובאירועים ברחבי הארץ.
- הלהקות כוללות להקות נוער, ילדים ובוגרים המונות כ-100 רקדנים מרחבי המועצה.

(להקת הבוגרים מיועדת לגילאי 30-50)

קדמת הבמה – רן הירש קדמת הבמה

ימי פעילות הלהקה: ימי א' בין השעות 21:30-23:30, בבניין המועצה באולם התחתון לפרטים: מחלקת התרבות טל. 03-9000540, מנהלת הלהקות (שרה לביא) טל. 052-2213329

רוקדים

מגזין לריקודי עם ומחול

NIRKODA

ארגון המדריכים והיוצרים לריקודי עם
IFD Organization of
Instructors & Choreographers

גליון מס' 92 | דצמבר 2014 | מחיר 30 ש"ח

שמו הולך לפניו מישראל בני לוי	3
אז ועכשיו - פסטיבל אסיף מחולות בדליה מאיה גבע	7
רשמים של רוקדת שפרשה זהבית טל און	11
קונצרט בתנועה מאיה גבע	14
ריקוד החודש: ילד של אבא אלי סגל ויוסי מיארה	16
החוויות של אלכס "פסטיבל אסיף מחולות בדליה"	18

ירון מיישר

רות גודמן

דני עוזיאל

קוראים יקרים,

מגזין "רוקדים-נרקודה" מס' 92 מונח לפניכם. אין זה סוד שקשה להפיק "עיתון נישה" לתחביב זה שלנו. הקושי נובע מכך שמספר הרוקדים הפעילים, הולך ופוחת ובמקביל את הרוקדים החדשים שכבר מצטרפים בטפטוף קל למעגל, לא כל כך מעניין לקרוא על הפאן התרבותי של ריקודי העם, על המקורות, היסודות, והאנשים שעשו ועושים את התחום גם כיום. בינינו, מה שמעניין את רוב הרוקדים הינם הריקודים החדשים שעליהם ללמוד עוד ועוד על מנת להדביק את הקצב ולהצליח להשתלב בהרקדות.

על אף כל זאת ואולי דווקא בשל כך, אנו - "רוקדים" בישראל ו"נרקודה" בארה"ב, רואים חשיבות גדולה להמשיך ולהפיק עיתון זה, למרות כל הקשיים, להעלות על הכתב ולהאיר את הפינות המיוחדות שלנו והן רבות ומגוונות (להקות מחול, ריקודי ילדים, ריקודים לגיל השלישי ולבעלי צרכים מיוחדים, ריקודים במגזר הערבי, ריקודי מיעוטים, פולקלור בינלאומי ועוד ועוד...).

גם מקומם של דור המייסדים, אלה שהקימו את התנועה המפוארת הזו, חשוב שיואר ויוכר על ידי הרוקדים החדשים ודור ההמשך ואם לא על ידם, הרי שלפחות יתועד ויונצח על גבי עיתון שתמיד ניתן יהיה למצוא אותו בספרייה זו או אחרת, ואלה שירצו להכיר ולהרחיב ידע יוכלו לשאוב ממנו את מבוקשם.

אם את/ה קורא דברים אלה, הרי שאת/ה בין אלה שחשוב להם כל מה שנאמר למעלה ואנו קוראים לך לנסות ולעניין גם את חבריך להצטרף למנויי העיתון (חברות במועדון רוקדים-נרקודה) שגם נהנים מהטבות ברכישות באתר "רוקדים". חשוב לנו שהעיתון יגיע לכל אחד ואחד מהרוקדים, גם אם לא יקראו את כל הכתבות, הרי יוכלו לדפדף ולמצוא כתבה או שתיים שכן יהיה להם מעניין לקרוא.

ולכם הקוראים הנאמנים המקבלים את רוקדים-נרקודה בקביעות - תודה גדולה מקרב הלב!

מי ומה בגליון זה:

- **בני לוי** "מצדיע" למורו ורבו **מישאל בריזלי** - האיש היחיד והמיוחד על פועלו רב השנים ועל הדרך המיוחדת בה הדרין. חברים רבים הוסיפו משלהם והרי לכם שיר הלל לאיש יקר.
- "אז ועכשיו" - כתבתה של **מאיה גבע** על הפסטיבל המתחדש בקיבוץ דליה - "פסטיבל אסיף רשמים של רוקדת שפרשה" - כתבתה של **זהבית טל און** שרקדה שנים רבות בירושלים ובתל אביב, וכבר לא מוצאת את מקומה בהרקדות הרגילות, ומנסה איכשהו לחזור ולרקוד בזרם הגובר של הרקדות הנוסטלגיה.
- "קונצרט בתנועה" - כתבתה של **מאיה גבע** על איש מיוחד - **נעמן יזרעאלי**, אשר מקדיש את כל פועלו לשמח את הגיל השלישי ואנשים סיעודיים, במוסיקה ובתנועה, כשריקודי העם הינם מרכז פעילותו.
- "החוויות של אלכס" - עם התמונות הנפלאות של "צלם הריקודים הרשמי" שלנו **אלכס הובר**, והפעם התמונות מ"פסטיבל אסיף מחולות" בדליה.
- ריקוד החודש - ריקודם של **אלי סגל ויוסי מיארה**, "ילד של אבא" שנרקד כבר בכל העולם. השיר זכה בתואר "שיר השנה" במצעד סיכום שנת תשע"ד במוזיקה הישראלית בו השתתפו גולשי מאקו, צופי ערוץ 24 ומאזיני הרדיו האזורי.

רות גודמן, דני עוזיאל, ירון מיישר - עורכים

- מו"ל: "רוקדים-נרקודה", בשיתוף המכון לריקודי-עם (IDI), ארה"ב, יו"ר - **בוב לוין**
- עורכים: **רות גודמן, ירון מיישר, דני עוזיאל**
- חברי מערכת: **הוני גולדפיין, מלכה טישלר, בני לוי, יהודית פיקסלר, רות שנברג**
- עריכה גרפית: **אנה קדי**
- פילמים, לוחות ודפוס: **הדפוס החדש, ראשון לציון**
- המערכת: "רוקדים", רח' משה דיין 35/96, ת"א 67320; טל' 03-5620447, פקס: 03-5613651, נייד: 052-5620447
- דוא"ל: rokdim@rokdim.co.il
- אתר רוקדים באינטרנט: <http://www.rokdim.co.il>

להקת הבוגרים "הורה דרום השרון"
פותחת שעריה לרקדים ולרקדניות חדשים בגילאי +30!

ניהול אמנותי ומוציא לאור: **רוי הרש**
הדרכה: **רוי רזניק**

- להקת הפולקלור הייצוגית של המועצה האזורית דרום השרון.
- הלהקה מופיעה בפסטיבל מחול ובאירועים ברחבי הארץ.
- הלהקות כוללות להקות נוער, ילדים ובוגרים המונות כ-100 רקדנים מרחבי המועצה.

(להקת הבוגרים מיועדת לגילאי 50-30)

קודמת הבמה | קודמת הבמה - רן הרש

בני לוי
צילומים:
אלכס הובר

שמו הולך לפניו מישאל

יהודית פלד מלווה את מישאל בהרקדות ובהשתלמויות כבר מעל 30 שנה. היא יודעת לספר שמישאל התחיל לרקוד בגיל 14 ושנה אחר כך כבר התחיל להרקיד. כשהיה נער בגדנ"ע, הצטרף לריקודי-עם אצל **יואב אשריאל** והביא איתו להרקדות את כל חבריו. יואב מאד אהב את האנרגיות של מישאל על רחבת הריקודים ואת צורת הריקוד שלו. יואב גם שמח להשאיל קלטות למישאל כדי שילמד את החיילים ריקודים חדשים.

מיד אחרי שירותו הצבאי עבר מישאל קורס מדריכים בביכורי העתים. עם הזמן, עיסוקו של מישאל בריקודי-עם כלל 26 (!) הרקדות בשבוע - בבתי ספר, במתנ"סים, ובמרכזים עירוניים למיניהם. הפופולאריות שלו הרקיעה. בחגים היה המרקיד המבוקש ביותר לאירועים העירוניים. רבים ובולטים בתחום ריקודי העם הישראליים היו תלמידיו, כמו **ויקטור גבאי**, **גדי ביטון**, **ישראל שיקר**, וביניהם גם **גיא פינס**, מגיש מגזין הבידור בטלוויזיה. גדולי יוצרי הריקודים דאז כמו **סעדיה עמישי**, **יענקל'ה לוי**, ו**אליהו גמליאל ז"ל** היו בני בית בביתו.

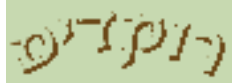
"מישאל היה הראשון לארגן סופי שבוע של ריקודי-עם בישראל. החוויה הייתה הרבה מעבר להרקדה. פעמים שהיה מארגן סופי שבוע בצירוף הנשים והבעלים של הרוקדים וכך הודגשה חוויית הבילוי החברתי והגיבוש. מישאל היה גם הראשון ליצור את הרקדות הקבועות של הנוסטלגיה. הוא הדגיש את החוויה בכך שהיה מזמין מחברי ריקודים ישנים, על-פי חודש יום הולדתם, להתארח בהרקדות המיוחדות האלה שנחלו הצלחה. כך גם ראו מרקידים אחרים ועשו במקומות נוספים בארץ, לשמחתם של הרוקדים."

יואב אשריאל, מהמובילים בתחום ריקודי העם בישראל, מספר: "אנחנו חברים טובים מאד ועדיין. אני אפילו זוכר שהלכנו לברית המילה של בנו דודו שמחבר ריקודים יפים מאד. החגיגה הייתה בבריכת גלית, בתל-אביב. בזמנו, שיתפנו פעולה בבית דני בחוגי נוסטלגיה, התארחתי אצלו גם בתור יוצר אורח, והחלפנו לא מעט ביקורי-בית. הוא

מישאל ברזילי אומר שריקודי-עם זה בריאות ושמחה: בריאות זו ברכה, ושמחה זה משהו שעובר מלב אל לב. אחד האנשים שעיצבו את תחום ריקודי העם הישראליים כפי שהוא היום הוא **מישאל ברזילי**. לא פעם מצמידים לדמות בולטת זו או אחרת את הכינוי "אחד מעמודי התווך", או "אחד הענקים". מישאל, קודם כל הוא איש. אישיותו היא שלקחה אותו רחוק וגבוה; תכונותיו ואופיו עשו את מקומו בקרב הרוקדים בארץ ובחו"ל. לא בכדי טבע הוא את חותם הריקוד הייחודי לו במקומותינו, כמו גם במקומות חובקי עולם. כל אלו יצרו תוואי התפתחות של ריקודי העם בישראל ובעולם; דרכו של מישאל משתקפת ומשקפת אנקדוטות לא מקריות שהביאו את הפוריות והפריחה לריקודי העם. בשנות ה-80 וה-90 תחום ריקודי העם תסס ולבלב בפרץ יצירה מאין כמוהו. אין ספור חוגים פרחו ברחבי הארץ. הזמר הישראלי התחדש במאות שירים שהפכו פופולאריים אף יותר עם השמעתם והרקדתם בחוגים. אם עד שנות ה-70 הוגבלו מספרי ריקודי העם שנלמדו בהשתלמויות והוגבלו גם מספרי מחברי הריקודים, הרי שמישאל התחיל לארגן השתלמויות ריקודי עם וסלל את הדרך לריקודים מוצלחים אינספור. אם מגבלת מספר הריקודים ומספר היוצרים ה"מורשים" בעינה הייתה עומדת, ספק אם התחום היה נהנה מפריון כל כך שופע כמו שהוא היום.

שאלתי את מישאל לגבי כמות הריקודים החדשים, כפי שהיא היום (כידוע, נושא השנוי מאד במחלוקת), הוא מושך בכתפיו, ספק בהתנצלות ספק בהודאה על המציאות ואומר: "תבין, אין מה לעשות. אין ואי-אפשר להגביל את היצירה ואת האמנות שבה." עם עובדות, קשה מאד להתווכח. גם אלה שמאד התעקשו לאחוז במושכות וברסן כל עוד הם רק היו יכולים - לא עלה בידיהם. טבעו של עולם הוא ללכת קדימה. שמו של מישאל פורסם תדירות על אותה יריעה עם אינספור טובי וגדולי אמני ישראל בתחום הזמר והמחול העממי. גיליון זה קצר מלהכיל את כל פועלו של מישאל, ומה שמובא כאן הוא לקט ותקציר.

דרכו של מישאל משתקפת ומשקפת אנקדוטות לא מקריות שהביאו את הפוריות והפריחה לריקודי העם.

עם סעדיה על המרפסת של הבוקאים

הדריך יפה מאד ועדיין. מאד הערכתי את העבודה שלו והלך לנו טוב מאד."

מושיקו הלוי תורם גם הוא את מילותיו: "מישאל ברזילי חבר וידיד, איש ריקוד העם הישראלי. תרומתו הגדולה למחול הישראלי הפכה אותו לאחד מעמודי התווך. מישאל ארגן עשרות השתלמויות שזכו להצלחה. כמו כן עודד וסייע למחברים צעירים ופילס להם את הדרך לעולם ריקוד-העם הישראלי."

אייל עוזרי, מרקיד ותיק ואהוד ביותר מזה ארבעה עשורים, מספר על מישאל באתר האינטרנט שלו: "התחלתי לרקוד אצל מישאל ברזילי, והוא הפך עבורי למעשה ל"אבא" בריקודי העם... בגיל 16 שלח אותי מישאל לאולפן למדריכים, אותו עברתי בבית לסיף בשנים 75/76. מאז הפך הריקוד למרכז חיי... בימים ההם אפילו לא הייתה לי מערכת אודיו. נהגתי להשאיל ממישאל ברזילי את הציוד שלו, ואחר-כך הוא נאלץ לרוץ ולחפשני על מנת לקבלו בחזרה. הצטרפתי למישאל כמעט מידי יום בהרקדותיו בכל רחבי הארץ, ולעיתים אף החלפתי אותו..."

אייל לוי, גם הוא מרקיד מעל 30 שנה, חביב ומנוסה בתחום, מציין בקורות החיים שלו באתר ארגון המרקידים ש"רקד בבית-ברבור ובביכורי העתים בתל אביב עם מישאל ברזילי 'אביו הרוחני' בריקודי עם."

דני עוזיאל, המנהל בשיתוף עם רות גודמן את המכון לריקודי עם ישראליים במרכז היהודי של רחוב 92 (Y92) ושדרת לקסינגטון בניו-יורק, איש רב-פעלים בתחום ריקודי העם הישראליים לאורך עשרות שנים וידוע לכל, מספר: "את מישאל הכרתי במשך ביקוריו הרבים בארה"ב. הוא נחשב לשגריר ריקודי העם הישראליים עוד טרם עידן

הווידאו. הרוח שלו, האנרגיה, וצורת הלימוד המצוינת שלו תמיד ייחדו אותו, ותמיד היה תענוג לעבוד איתו".
 "אני זוכר בבירור", ממשיך דני, "את התקופה בה עבדתי עם **מרים הנדלר** במחנה ריקודיה בניו יורק. מישאל באופן קבוע היה מדריך אורח. לעולם לא אשכח את אותו סופ"ש בו מישאל הביא איתו את **מנחם מנחם** ז"ל והם היו צוות מושלם שנתן תחושה אמיתית של המיטב בריקודי-עם ישראלים - איך ליהנות מהריקוד כריקוד ולא רק מהאתגר בלימוד צעדים חדשים".

"ריקודים כמו 'איומה בהר המור' של אמנון שאולי, ו-'16 טון' של יואב אשריאל היו כמו סימן רשום של מישאל, כשהוסיף לריקודים תנועות גרון וצוואר, כמו בהומור נתלה לאחור מחולצתו".

"תרומתו הגדולה", אומר דני, "בהנחלת הפילוסופיה שלו בתחום ריקודי העם הישראליים היא למעשה בנו, דודו, שהפך להיות אחד ממחברי ריקודי העם היוצאים מן הכלל של זמננו. עצם עבודתו של דודו תחת אביו, מישאל, מקנה

ג'ודי דסה:
 "מישאל הוא מקצוען באופן יוצא מן הכלל, מצליח מאד, אדם שחולק מעצמו לאחרים ומלא כבוד אליהם. אין לו את האגו שאחרים כל כך מצטיינים בו."

עם ישראל יעקובי ואילנה

רוקדים את איזמה בהר המור

ג'ודי ודני דסה המתגוררים בלוס אנג'לס, קליפורניה, נהנים לספר על מישאל. מי שאירחה את מישאל אינספור פעמים בביתה ובמחנה "ריקוד", אשתו של דני, ג'ודי, אומרת בראיון: "מישאל הוא מקצוען באופן יוצא מן הכלל, מצליח מאד, אדם שחולק מעצמו לאחרים ומלא כבוד אליהם. אין לו את האגו שאחרים כל כך מצטיינים בו. יש בו פשטות וטוב-לב. מישאל הוא חברותי מאד בהתנהגותו ומקפיד להיות בחברות וקשר עם כולם. הוא מורה ורקדן מצוין. הוא חושף חומר טוב מאד, והיתרון הוא שמישאל מביא איתו חומר ריקודי של הרבה מחברי ריקודים. העבודה והרושם שהוא עשה במחנות הריקודים היו מעולים."

דני, בעלה, המחולל כבר מעל 75 שנה, עוד מלפני קום המדינה בהיותו בתנועות הנוער, מי שאחראי על כוריאוגרפיות בקלאסיקה של ריקודי העם הישראלי דוגמת 'שדמתי', 'אשרי האיש', 'רחל', ועוד רבים נוספים, מצטרף בשמחה גם הוא לשיחה: "מישאל מסור למפעל המחול הישראלי. היה מאד מקצועי במה שעשה במחנה שלנו - 'ריקוד', ובסדנאות הרבות שהעביר כאן. מישאל הוא אדם מדהים, ענוו, נאמן למרקדים. הרקיד את הריקודים של כולם ותמיד כלל ריקודים ישנים ברפרטואר הלימוד שלו. הוא מקצועי ומורה יוצא מן הכלל. היה בכל מקום בו היו ריקודי-עם ישראליים. הוא אדם כל-כך נחמד וכל-כך טוב. אני זוכר שבאחד הביקורים שלי בארץ, הוא ארץ את אליהו גמליאל להרקדה חגיגית לציון יום הולדתו ה-80 של אליהו בכפר המכביה. זו הייתה הרקדה מרגשת במיוחד, כי מישאל כל-כך כיבד את גמליאל. ובכלל, מישאל אדם שמכבד אנשים באמת. באמת, ולא סתם."

לו ידע עצום של העבר כמו גם של ההווה. תענוג לראות את מישאל ודודו מרקידים ביחד נוסטלגיה בכפר המכביה. הרקדה ראשונה מסוגה בישראל. ישר כוח, מישאל!"

רות גודמן, שותפתו של דני לניהול המכון בניו יורק, היא למעשה מקצוענית הבאה מתחום המחול והמוסיקה הקלאסיים, והיא מספרת על חוויותיה עם מישאל: "מנקודת מבטי, אני מעריכה עמוקות את כישורו הייחודי של מישאל בהיותו מורה נפלא. כאשר הוא מלמד, יש לו את היכולת לחלק את הריקוד לקטעי לימוד כך שהריקוד הופך להיות קליט, מוסיקלי וזורם. בשילוב אישיות ייחודית וחמימות, הוא מעודד את כל הנוכחים ללמוד את הריקוד, למרות רמת הקושי של ריקוד זה או אחר. בנוסף על חוש ההומור בו התברך, הוא גם אדם רגיש וצנוע. מישאל בהחלט ראוי לתואר 'מורה', על כל הגדרתה של המלה.

יש לי הרבה זכרונות נעימים: הלימוד עם מישאל במחנה 'ריקוד' של דני דסה, ערבים נפלאים כאשר הפתענו את דני עוזיאל בנוכחותו של מישאל בהרקדה במרכז במנהטן, וכמובן, בישראל - הרקדות אינספור עם מישאל ומיד אחרי ההרקדה - נהנים במסעדת 'בוסי' בתל-אביב.

הפתגם 'התפוח אינו נופל רחוק מהעץ', תואם את בנו המוכשר להפליא של מישאל, דודו, שירש לא רק את אהבתו וכישוריו של אביו לריקודי-עם, אלא גם את רגישותו לסובבים ולקהילה, דבר הגורם לאנשים בכל גיל לחבב אותו בקלות. מישאל הוא ללא ספק השראה וחבר לאינספור אוהדים ברחבי העולם. מי יתן ומישאל ימשיך להשפיע ולהאיר באורו הקסום בעולם המחול הישראלי."

**דני עוזיאל:
 "עצם עבודתו
 של דודו תחת
 אביו, מישאל,
 מקנה לו ידע
 עצום של העבר
 כמו גם של
 ההווה. תענוג
 לראות את
 מישאל ודודו
 מרקידים ביחד
 נוסטלגיה
 בכפר המכביה."**

לא היה מחבר הריקודים, הוא תמיד היה הרוח החיה של המחנה. זה התחיל בקבלת שבת שהוא היה מנהל אותה, עם הקידוש שלפני והשירים שאחרי. בהרקדה, הוא היה מלהיב לנו את הערב עם האנרגיה שלו ברחבת הריקודים".

"כל הריקודים שהוא היה מביא, היו להיטים אחד לאחד. הוא ידע לבחור את הריקודים הטובים ביותר של כל המחברים בארץ, כי כולם בסיכומו של דבר הגיעו להשתלמויות מדריכים שלו. מההשתלמויות שלו הוא בחר את החומר הטוב ביותר להציג בחו"ל. כשהוא הדרוך, הדגים ורקד את הריקוד, זה היה תענוג לעיניים לראות אותו רוקד. הוא ידע איך להציג ריקוד עם כל החן והטעמים שבריקוד. בקלות אפשר היה לראות את ההנאה שלו מכל ניעה בגוף ואת שימחת חיים שלו. זה היה מדבק ומכניס את כל ציבור הרוקדים והנוכחים באולם לאקסטזה."

מישאל עדיין אוהב לספר, לכל מי שרק רוצה לשמוע, על הרקדות הענק שלו בכיכר מלכי ישראל דאז, היום - כיכר רבין. בכל מוצאי שבת, 40,000 מטרים רבועים עמוסים באלפי רוקדים נלהבים מכל רחבי הארץ ובכל הגילאים; החל מבני תנועות הנוער, צעירים, מבוגרים, ועד לרוקדים ותיקים. האווירה והשמחה הסוחפת במעגלים, זוגות וריקודי שורות, הייתה תחת שרביטו של האחד והיחיד - מישאל ברזילי. כמו שהוא זוכר היטב את ההרקדות האלה, כך זוכרים אותן בחדווה כל מי שאי פעם רקד שם. הייתה זו תקופת שיא בריקודי העם הישראליים, וכך היא נשארה.

מישאל העביר את השרביט לבנו האהוב, **דודו**, שבהחלט עושה עבודה נפלאה; ותוך כדי ריקוד, מישאל נשאר מישאל.

ג'ודי ודני עוד הירבו ולא חסכו במלים לתאר את איכויותיו של מישאל, כשהם מחליפים ביניהם חוויות וזיכרונות מביקוריו אצלם, או מביקוריהם בארץ. זו הייתה חוויה טובה לשמוע משניהם.

ישראל יעקובי, מדריך ויוצר ריקודי עם ישראליים כבר 50 שנה (!) ועוד היד נטויה, מרקיד בלוס אנג'לס, קליפורניה שבארה"ב, מפיך מחנות ריקודים רבים, קאמפ פינג'אן לדוגמה, והשתתף באינספור סופי-שבוע של ריקודי-עם ותרבות ישראלית, מספר: "אני אישית אוהב ומערך אותו מכל הלב. תמיד כשאני מגיע לארץ, דבר ראשון אני הולך אליו הביתה לראות ולבקר אותו, אדם שכל כך יקר לי."

"מישאל ברזילי היה, ותמיד יהיה, חבר אישי שלי לכל אורך השנים. עברנו הרבה חוויות אישיות ביחד ואני מחשיב אותו קרוב משפחה כמעט כמו אחי. אנחנו בערך באותו הגיל ועברנו בחיים כמעט את אותו גלגל בחיים האישיים. הוא היה נשוי והביא שלושה ילדים: שתי בנות ובן - דודו ברזילי - שהוא היום היושע של אביו בתחום ריקודי-העם. כמוהו, גם אני התחתנתי בערך באותה תקופה, וגם אני ילדתי שלושה ילדים - שני בנים ובת."

"לאורך השנים כשעריך השתלמויות או סדנאות בארץ, אני הייתי מציג את ריקודי החדשים קודם כל אצלו. מישאל היה רשות תל-אביבית מרכזית בנושא של ריקודי-עם ישראליים והפצתם."

ישראל יעקובי מוסיף ומספר: "בשנות ה-70, ה-80 וה-90, מישאל היה המפתח להצלחה של כל מחנה ריקודים בארה"ב: ב' הורה כיף של משה אסקיו בניו יורק, ומיד אחר-כך מחנה פינג'אן בלוס-אנג'לס שאני ניהלתי. למרות שמישאל

**ישראל יעקובי:
 "כשהוא הדרוך,
 הדגים ורקד
 את הריקוד,
 זה היה תענוג
 לעיניים לראות
 אותו רוקד.
 הוא ידע איך
 להציג ריקוד
 עם כל החן
 והטעמים
 שבריקוד"**

מישאל ודודו ברזילי

מאיה גבע

אז ועכשיו

פסטיבל אסיף מחולות בדליה

פסטיבל מחולות בדליה בשנים עברו. ארכיון קיבוץ דליה

המופע המרכזי התקיים ב-19:00 ובשעה זו לא התקיימה אף הרקדה מקבילה, המונים גדשו את רחבת כסאות הפלסטיק. האירוע היה ב"דגש של פעם", וכמו פעם גם כאן היתה תזמורת שניגנה לרקדני הלהקות. המנחה סיפרה שבמחולות דליה הראשונים, כהנות המחול **רבקה שטורמן וגורית קדמן** עסקו בעיקר במסכתות החגים משיר השירים ומגילת רות. להקת משגב עלתה עם אותה התלבושת של פעם כמו שרקדו ראשוני הלהקות בדליה לקול ה"שאתם מים בששון" ועל המסך הוקרנו תמונות מכנסי דליה.

במופע השתתפה גם "להקת צוותא" - וותיקי יזרעאל במחרוזת של **גברי לוי**. המנחה הסבירה שבעבר הריקודים היו פשוטים, המנגינות קליטות והתוכן של הריקוד היה קשור לאדמה, כך ניסו ליצור, דרך המחול, את היהודי החילוני החדש. בד בבד היתה שם הופעת ריקוד חסידי, הכנר היהודי שר ורקד וזה אפילו נגמר ב"נרים כוסית לחיים". את המסורת היהודית של כנר על הגג בכוריאוגרפיה של גברי לוי ביצעה להקה שזכתה לתשואות בזכות הריקוד אך גם בשל העובדה שזו היתה להקת עוטף עזה שזו הופעה ראשונה שלהם לאחר מבצע צוק איתן.

"ח **וזרים לרקוד בדליה"** ראיתי את השלט וחשבתי לעצמי שבשבילי זו פעם ראשונה לרקוד בדליה, אז אין לי את ההרגשה של "לחזור". אבל הלכתי לפגוש את האנשים של "לחזור" - אותם אנשים שרקדו בדליה בצעירותם וחוזרים לרקוד בה, לרקוד ולזכור תקופה יפה בחיי הישוב היהודי ותקומתו.

מיני כרמיאל

בעצם מדובר בפסטיבל מחולות שמשתרע על פני אחר הצהריים שלמים עד השעות הקטנות של הלילה. תחילתו בהרקדה משפחתית של הורים וילדים והמשכו בהרקדה למתחילים ששמה היה "מהאקורדיאון ועד המחשב" עם **יענקל"ה לוי** מדור המייסדים **וגדי ביטון** האיש שהביא את בשורת הלפטופ לתחום.

ובמה זה עוד דמה לכרמיאל? ב"מתחמי ההרקדות" השונים שהתקיימו במקביל, נוסטלגיה לצד ריקודים פופולריים ברחבה, שירה בציבור, וכמובן מתחמי אוכל ובזאר אקססורז'ן קטן. מצאתי גם דוכן של חולצות שעליהן התנוסס הכיתוב "שבעים שנה למחולות דליה". הכל היה פשוט בקטן. קצת כמו פעם כשארץ ישראל היתה קטנה וכולם הכירו את כולם.

אנשים קמים כי זה מביך אותם ונראה שהמופע הזה מקומו לא פה. הרוב נשארים ובסוף גם מוחאים כפיים. אני פחות מתחברת למופע הזה אבל מבינה את מה שהקוריאוגרפית ניסתה ליצור, את "אז והיום" משולבים עם אמירה רבה על עולם ריקודי העם, אמירה שאולי לא מוצאת חן בעיני חלק מהאנשים.

ארץ זבת חלב

את הרקדת הפתיחה ניסו לשמר כמה שיותר שתהא ב"רוח של פעם" ואכן זו הייתה האווירה. תזמורת חיה מקיבוץ רמת השופט בניצוחו של **עמוס שטיין** הנעימה את "שם הרי גולן" "הורה אגדתי" "סובבני" "ערב בא" "בלדה למעיין" "שיר השירים" וכל ריקודי המתחילים הקלים. רקדני להקת משגב השתתפו גם בריקודי המעגל וגם בריקודי השלשות. כן כן, "בעבר", כך הסביר **ירון כרמל** אשר היה אמון על הרקדה זו, "נהגו לרקוד גם ריקודי שלשות, 'טרזיקה' 'מחר' ועוד", ואני כבר רואה שלישיות וזוגות ואפילו רביעיות שרוקדות בשמחה וששון.

ההרקדה ממשיכה אל תוך הלילה בניצוחם של **גדי ביטון** ו**ירון בן שמחון**. הרקדה שיש בה הכל מכל וכל, גם ישן גם חדש וגם ריקודי אמצע הדרך. לא רחוק משם, ב"מתחם הכרם", מתקיימת הרקדה אחרת, באולם פרקט ממוזג ורקדים כל חובבי הנוסטלגיה את הישן והטוב של פעם עם **זאב ניסים** ו**יאיר בינו**.

ירון כרמל, המדריך הוותיק באיזור היה אמון על הפקת ההרקדות, גם הוא בדיוק כמוני לא נכח בדליה ושאלתי אותו איך הוא הביא את ה"לחזור לדליה" לאנשים. "לפני שנתיים ויותר הכנס התקיים בבתי ספר של המועצה האזורית. כשהפקה פנתה אלי אמרתי שקודם כל צריך לחזור לרקוד בקיבוץ דליה עצמו. צריך לחזור לראות את הפרגולה והואדי ששם התקיימו ההופעות, צריך לראות מאחורי ההר את האוהלים שישנו בהם הרקדנים. רק כך נוכל 'להריח' את פסטיבל דליה האמיתי".

ומבחינת הרקדות?

ירון כרמל: "אנחנו תנועת ריקודי עם שונה ממה שהיתה לפני שבעים שנה. השילוב לא פשוט אבל אפשרי ולי הוא קוסם במיוחד כי אני מחובר לנוסטלגיה ולהתפתחות תנועת ריקודי העם. חשוב לי שבשנת 2014 רקדנים חדשים וותיקים ירקדו פולקה וקרקוביאק, קומה אחא ועוד, לא להשאיר את הריקודים הללו רק לאולמות ה'נוסטלגיה'. כאן אנחנו מבטאים את הדבר הכי חשוב - השילוב בין ישן וחדש. התפיסה הזו היתה בכל הרבדים ולא רק ברפרטואר. לדוגמה בהרקדת הפתיחה היו יענקל'ה לוי שנכח בכנסי דליה ואיתו כוריאוגרף ותיק כמו גדי ביטון - שילוב של ישן וחדש. ריקודי

במשך המופע היתה הקבלה ותזכורת למה שהתקיים בדליה ולשנים של תקומת המדינה, הוזכרו מקצבי המחול שהגיעו מארבע כנפות תבל, הפולקה והצעד התימני יחד עם הביצוע האשכנזי, "אלה היו שלושה ימים של כור היתוך אמיתי", מטעימה המנחה, ואני חושבת לעצמי שחבל שהיום המחול העממי לא מהווה סוג של כור היתוך בחברה הישראלית, אבל אני מניחה את מחשבותיי בצד ומתרכזת בלהקת "אל אסאיל" שעולה לצלילי המקצב הערבי והדרבוקות.

שני הכנסים האחרונים של דליה, בשנת 1958 ו-1968, עסקו בחגיגות עשור למדינת ישראל ולפני כן בשואה ותקומה. המנחה מציינת את העבר של כנסי דליה ואת ההווה של חיינו כעת - שכעת הכל מותר. **רננה רז** עולה לבמה בקטע של מחול מודרני ואז, באמת נדמה כי **הותר** הכל. ליצירתה ניתן השם "**קראו לנו ללכת**" אולי על שם הריקוד "קוראים לנו ללכת". היא פותחת לצלילי הורה נרקודה ואנו צופים בארבעה רקדנים הלבושים ונראים כמו בשנים עברו. הם משתמשים במפת ארץ ישראל, והמחול לרגע נדמה לי כ"הצגה אחת גדולה". אין ספק שהמחול המודרני הביע בשפת הגוף את מילות השירים והמסר המובע בקול אילם. המופע ממשיך עם מנגינת "ארץ ישראל יפה" ובמצגת וידאו של "רוקדים" ללימוד ריקוד בזוגות "בלילה על הדשא". במופע מודגשים הדברים הפחות נחמדים של ריקודי העם. חלק מהאנשים בקהל חשים אי נוחות, אחת קמה והולכת ואומרת ש"עושים מאיתנו צחוק". עוד כמה

תיעוד של פסטיבל המחולות בדליה. ארכיון קיבוץ דליה

חלק מהאנשים בקהל חשים אי נוחות, אחת קמה והולכת ואומרת ש"עושים מאיתנו צחוק". עוד כמה אנשים קמים כי זה מביך אותם ונראה שהמופע הזה מקומו לא פה.

פסטיבל מחולות אסיף בקיבוץ דליה בשנה שעברה. צילום רן פרץ

סדנת דבקה של ויקי כהן, היה כנס מרקידים ותיקים ליום ההולדת של קיבוץ דליה. הרצון לחזור לדליה בסדר גודל של אירועים שהחל בשנים האחרונות נבע מהצורך במפגש של תושבי האיזור על רקע אירועי תרבות. כך למשל עשינו את 'פסטיבל הצעירים' ביערות מנשה וכעת הכנס בדליה למבוגרים. יש כאלה שמגיעים לרקוד ויש כאלה המגיעים למופע או לשירה בציבור."

מי אחראי על התערוכה היפה שהיתה בכנס?

דרי: "צוות ההפקה. התערוכה נלקחה מצילומי ארכיון של קיבוץ דליה ועין השופט, הוציאו חומרים מספרים וסרקו אותם לצד תלבושות מקוריות שלבשו אז". התערוכה כללה קטעי הסבר וביגוד המונחים לאורך השביל.

איך הרגשת במופע המרכזי בקטע המחול של רננה רז?

דרי: "המופע של רננה רז הוא בעצם חצי מהמופע שלה. הוא קטע אומנותי שהיה בכל הפסטיבלים הקודמים בדליה, וזה אמור להיות עם אמירה למה שמתרחש עכשיו במציאות החיים הישראליים. לדוגמה בעבר, אחרי השואה, עסק הכנס במסכת של מגש הכסף. בשני הכנסים האחרונים של דליה היו להקות אתניות, ריקודי צבא וריקודי "כובע טמבל", אבל להקות ריקודי עם לא עלו על הבמה כביטוי ביקורתי על התחום. אגב, מחולות דליה הופסקו בשל כך, ריקודי עם הפכו להיות תחרות בין מרקידים וזה כבר לא מייצג את ההתיישבות העובדת. במופע של רננה רז יש בהחלט אמירה. היום האותנטי זה הדיבור והמחאה. היום שוחטים פרות קדושות, והיום גם אפשר להתמודד עם זה. זו הסיבה שחלק מהאנשים הרגישו אי נחת. אבל היום מותר להביע דעות, שאלות. הביקורת על ריקודי עם

הילדים התקיימו על החול כמו פעם. מתחם בית הקפה לא שוטח ולא רוצף כמו בקמפ או בכרמיאל, אלא נשאר על קרקע טבעית. רצינו להביא את ההרגשה של 'פעם' עד כמה שניתן ונראה שאנשים נהנו מזה, זה משהו אחר."

איך אתה מסכם את הכנס השנה?

ירון כרמל: "יש לשבח את ההפקה שדאגה להכוונת אנשים, חניה, שאטלים ומצגות באופן מתוקתק, גם מבחינה לוגיסטית של הפיכת קיבוץ למתחם פסטיבל. השנה הכנס התקיים בראש השנה מפאת החשש לגשמים בסוכות (שאכן באו) ויום ראשון למחרת הכנס היה יום עבודה לאנשים ולכן ההרקדה התקיימה עד אחת וחצי בלילה ולא הספקנו לתת את כל מה שתכננו להשמיע בהרקדה. אני מקוה ששנה הבאה הכנס יוחזר לסוכות ומשך הכנס ייתארך לתוך הלילה כי למחרת תחול חופשת חול המועד."

"הביחד" האבוד

אנשי ההפקה הינם אמיר זכאי מקיבוץ דליה ושי סגל מרמת מנשה. בנוסף ישנו צוות של שישה אנשים מהקיבוץ שמחלקים ביניהם אחריות. אחת מהן היא דרי מיכאליס, המנהלת האומנותית של המופע שהשתתפה כצופה בכנס דליה האחרון בשנת '68.

אני שואלת אותה את מה שהכי בוער בי לשאול:

"אם יש את פסטיבל כרמיאל מדוע יש צורך לחזור לדליה?"

דרי: "יש המון נוסטלגיה וגעגוע למקום הזה. בכל כנס דליה שאנו עורכים מזה שנתיים אנו מזכירים את העבר, לקהל הרוקדים היה ערב לזכרה של רבקה שטורמן, היתה

דרי: "היום כבר אין ריקודי עם, אין כיף, היום באים ללמוד עוד ריקוד, ועוד ריקוד, ועוד ריקוד. ואם את מגיעה ללא בן זוג אז בכלל אין סיכוי. התחום כבר לא נקי, כבעבר, יש מסחרה."

פסטיבל מחולות אסיף
בדליה. צילום רן פרץ

במשך המופע היתה הקבלה ותזכורת למה שהתקיים בדליה ולשנים של תקומת המדינה, הוזכרו מקצבי המחול שהגיעו מארבע כנפות תבל, הפולקה והצעד התימני יחד עם הביצוע האשכנזי

לא התחילה מהמופע של רננה רוז, היא החלה עוד קודם ב 1968.

את רוקדת?

דרי: "היום כבר אין ריקודי עם, אין כיף, היום באים ללמוד עוד ריקוד, ועוד ריקוד, ועוד ריקוד. ואם את מגיעה ללא בן זוג אז בכלל אין סיכוי. התחום כבר לא נקי כבעבר, יש מסחרה. כשרבקה שטורמן יצרה ריקוד היא עשתה את זה כדי שכל הקיבוץ ירקוד, חלק מהמסורת החילונית שהתפתחה אז של ריקודים ושירים. זה לא קורה היום".

כמי שנכחה בכנס דליה אז וכמי שנמצאת בו היום - מהי נקודת המבט שלך? משהו השתנה?

דרי: "בכנסים השונים היה מפגש בין יוצרים ואנשים,

היה תוכן אמיתי, לפני המופע ואחריו. החלק היפה של ה'ביחד' היה מהות העניין וזה חסר פה, אבל אז האנשים היו במשך שלושה ימים באוהל מה שיצר תחושה אחרת. המופע ב-68' היה מאוד יפה ומרשים וכלל גמלים, חמורים ותהלוכות של רקדנים שעולים ויורדים מחמש במות. היום אנו יותר צנועים ביכולות שלנו להרים דבר שכזה ואני גם לא יודעת אם ישנו הצורך".

כשאני שואלת את **שי סגל** מההפקה, אם הוא רוקד הוא מחייך ואומר לי שלא: "אני בתחום האירועים הרבה שנים ומאוד התחברנו להיסטוריה של כנסי דליה. רצינו להפיק את האירוע הזה שהיה בהתחלה קטן עם דגש על הרקדות לאירוע בסדר גודל אחר".

ומה אתה מתכנן לשנה הבאה?

שי: "כולנו שואפים שזה יגיע לאמפי המיתולוגי בדליה, להחזיר עטרה ליושנה, זה אפשרי כי הכל שאלה של תקציב שמגיע מתרומות וממועצות מקומיות".

אני מצטרפת לתקוות לגבי כנסי דליה הבאים וחושבת כמה יופי יש בערבוב הזה של העולם הישן והחדש שמטרתו להנציח ולשמר מסורות עבר יפות בדרך חדשה בת זמננו.

שלמה חזיז

דברים לזכרו

שלמה חזיז
נפטר ב-28.7.14

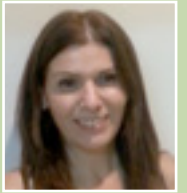
נאוה גלוסקא

כמורה וכאדם, הערכנו אותו ככוריאוגרף מוכשר וכאישיות נעימה, חייכנית, לבבית וחמה. בקיץ הקודם פגשתי אותו ב"פסטיבל כרמיאל". הוא סיפר לי על להקה שהוא עומד להקים והציע לי להצטרף אליה. הסיבה היחידה שיכולה הייתה לשכנע אותי בסופו של דבר לרקוד שוב בלהקה, (אחרי שנים רבות מאז רקדתי בלהקת "שלום" של **גברי לוי**), הייתה המחשבה לעבוד במחיצתו של האיש היקר הזה, **שלמה חזיז**, אותו לא חדלתי להעריך גם לאחר כל כך הרבה זמן. הוא נשמע נמרץ, להוט לצאת לדרך חדשה-ישנה עם להקה שלו. שרטט בפני את אופי הלהקה שיבנה והיה בטוח בהצלחתה. מי פילל שאת התכניות האלה תגדע מחלה שתשים קץ לכל, לכל. אני כותבת עליו ומתגעגעת עד מחנק לדמותו, לקולו, לחיוכו היפה, לכל הנועם ששפע ממנו והלאה לכל סביבתו, וממאנת להשלים עם פרידה שכזאת.

איש יקר הלך מעמנו זה לא מכבר, ועדיין דמותו מרצדת מול עיני חיה ונושמת בחן ובנועם אופייניים, עם גמישות הגוף ופיתוליו, עם רכות הנפש... ועם השקט, השקט... השקט...

הכרתי את **שלמה** כשהגיע אלינו ככוריאוגרף ללהקת "פעמי אביב" בה רקדתי. להקה שהוקמה על ידי מנהל הלהקה המיתולוגי **יאב אשריאל**, ולאחר שפרש ממנה. "רקוד החתונה" (החסידי), "מחול הדייגים", "רקוד קציר" ושאר ריקודים שחוברו על ידי יואב והיו לנכסים של הלהקה לא פסו מהעולם גם לאחר שיואב עזב.

שלמה שהגיע מלהקת "ענבל", הביא עמו את סגנונו שלו יחד עם אופן הוראת הריקוד, מה ששבה את לבנו מהמפגש הראשון עמו. באצילות נפש, באורך רוח ובכבוד, הנחה, לימד, תיקן, הדגים. מעולם לא הרים קולו על מי מאתנו, מעולם לא גער או עלב. רחש לנו כבוד ואנחנו נשבנו בקסמו. אהבנו אותו. אהבנו את הריקודים שלו, אהבנו אותו

זהבית טל און

רשמים של רוקדת שפרשה

לפנות בוקר במגרשי הטניס

כמובן שהסצנה הזו, חוזרת גם בזמן ריקודי הזוגות. כלומר, בחשבון פשוט מדובר בשני ריקודים בהרקדה. כבר מעל עשור, בכל הרקדה אליה הלכתי למדתי ריקוד. אופס... שניים, אחד במעגל ואחד בזוגות.

בתחילת ההצפה, או "המבול" כמו שאני קוראת לתופעה הזו, עדיין אהבתי ללמוד ריקודים חדשים. שמחתי ללמוד אותם ושמחתי לרקוד אותם. אך ככל שהזמן חלף, ועוד ועוד ריקודים נלמדו בזמן נטו של הרקדה, כבר חשתי פחות שמחה, וזכורה לי פעם אחת, שבה נטשתי בהפגנתיות את רחבת הריקודים, עת המרקיד החליט ללמד ריקוד חדש. כבר מעל עשור, כמי שרקדה בעיקר פעם בשבוע, הרגשתי שמבזבזים לי זמן יקר של הרקדה על "לימוד". הרי, כשלומדים מדי שבוע שני ריקודים, יש צורך לחזור עליהם בשבוע שלאחר מכן, ובל נשכח את שני הריקודים שלמדנו בשבוע קודם, גם עליהם מן הסתם צריך לחזור, ואת אלה שלמדנו בשבוע שלפני הקודם. כשנוסיף לכאן את "הריקודים החד פעמיים" כפי שהגדירו אותם בפורום לריקודי עם בתפוז, בכלל נסתבך.

מהו "ריקוד חד פעמי"?

ריקוד חד פעמי, הוא ריקוד שנלמד, רק כאשר המחבר שלו מגיע לאותה הרקדה, במקרה או במכוון. בפעם זו, מלמדים את הריקוד ואם זה ריקוד ארוך ומורכב, זמן הלימוד יכול לקחת מעל 20 דקות. כמובן שרוקדים אותו לפחות עוד פעמיים וזהו. הריקוד נזרק לתהום השכחה, עד לפעם הבאה שאותו מרקיד יגיע לבקר באותה הרקדה. נוסיף על כך את ה"קליקות" הקיימות בהרקדות בארץ.

יפה את? למה לא רואים אותך יותר? את בסדר? קרה משהו?" אלה השאלות שממטי-רים עליי חברים וגם סתם מכרים מקרב רוקדי ריקודי העם.

רקדתי ריקודי-עם מגיל עשר, עת התחלתי את צעדי הראשונים בחוג ריקודים במתנ"ס השכונתי. המדריך הראשון שלי (אז עוד קראנו להם 'מדריכים' ולא 'מרקידים') היה **צביקה דורון ז"ל**, ולימים הצטרפה אליו אשתו **שרית** (תבדל"א).

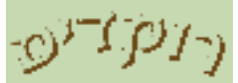
הכל היה קל ופשוט באותם ימים. רקדנו פופ קורן וסאני, הרועה הקטנה וצדיק כתמר, עוד לא אהבתי די והורה מדורה. אחזנו ידיים בשמחה ואף אחד לא רקד בתוך המעגל, כדי להשווץ, או רקד מאחורינו כדי להעתיק, כי כולם ידעו את הריקודים. הצעדים היו קלים וברורים, ולא היה צורך לעשות חזרות בבית, ו/או לצפות סרטוני וידאו כדי לזכור את הריקודים.

התמדתי בתחביבי האהוב לאורך שנים, גם כאשר היו לי הפסקות פה ושם. אם בשל סיבות טובות כמו לידות, לימודים ו/או נסיעות לחו"ל, וגם חוץ בשל אבל משפחתי. אבל תמיד-תמיד, מצאתי מפלט באהבה הגדולה שלי - ריקודי העם.

אז מה נשתנה?

כשהייתי מגיעה להרקדה כלשהי, לא היה חולף זמן רב והמרקיד היה מכריז בקול חגיגי: "ועכשיו, נלמד ריקוד חדש..." - בדרך כלל גם הוסיף כמה מילים על כמה שהריקוד מלהיב ומיוחד ונפלא, וכוווווולם כבר לומדים או רוקדים את הריקוד הזה.

זהבית טל און, רוקדת מגיל עשר. עשתה הפסקה ארוכה וכעת שבה לרקוד בהרקדות נוסטלגיה בלבד. בימים אלה היא מקדמת את ספרה "לחצות את האוקיינוס" רומן נעורים עכשווי.

הרקדת הפתיחה בפסטיבל כרמיאל 2003

הרקדת יושבים-עומדים בפסטיבל כרמיאל 2003

האשמה מוטלת
 עלינו הרוקדים,
 לפחות על
 חלקנו. אותם
 אלה שניגשים
 לעמדת
 המרקיד בכל
 הרקדה וספק
 אומרים לו,
 ספק תובעים
 ממנו: "יש לך
 את הריקוד
 החדש 'הצוחקת
 בחורשים'? אצל
 שאלתיאל בן
 עזריאל כבר
 רוקדים אותו
 מזמן..."

למחנות. ברוב המקרים מדובר כפי שכתבתי ב"ריקודים חד-פעמיים", המחברים לצורך המחנה, נלמדים שם ואפילו לא מגיעים להרקדות בארץ.

אז מהי הבעיה?

לעניות דעתי, ריקודי-עם הם תחביב. המילה "תחביב" קושרת בתוכה הנאה, הנאה מהנעשה. כשאדם מגיע להרקדה, מתוך מטרה לרקוד, ולרקוד ולרקוד, הוא יינהג. גם אם הוא עושה הפסקות קטנות באמצע, לקפה, לשיחה עם חברים וכו'. הפסקות אלה בדרך כלל לא נמשכות יותר מחמש דקות, ול"חסרי הכושר" שבינינו, הפסקות אלה מהוות הפוגה בין ריקוד מהיר למשנהו.

אני מניחה שאינני מחדשת דבר לאיש. לכל מרקיד/ה יש את חבריו אשר מלמדים ומשמיעים את ריקודיו בהרקדותיהם. אך אם תזדמן במקרה להרקדה של "הלהקה המתחרה" שם תרקוד ותלמד ריקודים אחרים, סביר להניח שתיאלץ לדדות כל הערב אחר רוקדים אחרים.

יש האומרים ששורש הבעיה הן המחנות בחו"ל. כלומר, מאז שהחלו המחנות להיות יותר ויותר פופולאריים בקרב המרקידים המובילים בישראל, החלה תופעת

ריבוי הריקודים לתפוס תאוצה: מרקיד המוזמן למחנה ריקוד בחו"ל, צריך לספק את ה"סחורה" הוא אינו יכול לבוא וללמד רק את ריקודיו החדשים. הרי בעידן האינטרנט והגלובליזציה, ריקוד חדש שמחובר בתל אביב, יכול להילמד יום למחרת בהרקדה בניו יורק או בלוס אנג'לס.

אותו מרקיד מחבר כ-5 ריקודים חדשים למחנה. אם אותו מרקיד מוזמן לכ-5 מחנות בשנה, הרי שמדובר ב-25 ריקודים בשנה. אם מדובר, נניח ב-5 מדריכים, המספר קופץ ל-125 ריקודים חדשים כל שנה וזאת מבלי להוסיף את הריקודים המחוברים בארץ, ללא כל מחנה ואו סיבה מיוחדת.

אינני חושבת ששורש הבעיה הם הריקודים המוזמנים

ריקודי שורות בכרמיאל 2003

**הרקדות קטנות
 נפתחות
 ונסגרות בערים
 הקטנות וגם
 באזור המרכז,
 ואיש אינו מעז
 לזקוף זאת
 לעניין ריבוי
 הריקודים**

אני לא מגיעה להרקדה כדי להעמיס על מוחי וללמוד עוד ועוד. אני גם לא רוצה לעשות צחוק מעצמי ולדדות כל הערב אחר אנשים אחרים במטרה ל"העתיק". אני יודעת שיש אנשים שלא אכפת להם מכך, ותגובתם לנושא הינה: "אז מה, אני מעתיק וזהו". לדעתי, האשמה מוטלת עלינו הרוקדים, לפחות על חלקנו. אותם אלה שניגשים לעמדת המרקיד בכל הרקדה וספק אומרים לו, ספק תובעים ממנו: "יש לך את הריקוד החדש' הצוחקת בחורשים"? אצל שאלתיאל בן עזריאל כבר רוקדים אותו מזמן..."

וכך, המרקיד האומלל, שאולי באמת תכנן ערב הרקדה שקט ונחמד, נאלץ ללמד ריקוד שהוא לא תכנן, ולא אוהב, רק כדי שימשיכו לבוא להרקדה שלו, כל אותם האוהבים "להיות בעניינים" ושלא יזלגו חס וחלילה להרקדה של "שאלתיאל בן עזריאל..."

אני לא מתכוונת להטיף מוסר לאף אחד, אני לא מתכוונת לשכנע אף אחד בצדקתי. רציתי לחלוק עמכם את הרגשתי, כאחת ש"ינקה" ריקודי עם ורקדה שנים רבות, והחליטה להצביע ברגליים, ולנטוש. אני פוגשת עוד ועוד אנשים כמוני, שהחליטו להצביע ברגליים.

בגלל שהאהבה לריקוד נטועה בי כל כך חזק, אני מתחילה כעת לחזור בהדרגה להרקדות נוסטלגיה בלבד. שם לא נמצאים במרוץ מטורף אחר "הריקוד החדש והסוחף" שהמרקיד השכן \ היריב \ הקולגה לימד ואם לא אלמד יגידו שאני מפגרת אחר הקדמה. שם עדיין אוחזים ידיים, מחייכים בנועם ו... הפלא ופלא, יודעים את הצעדים...
 ✎

זמן לימוד ריקוד + חזרה אחת, לוקחים לפחות 15 דקות. ככל שהריקוד קשה ומורכב יותר, כך זמן הלימוד והחזרה על החלקים יימשך יותר. אם נוסיף את החזרה על ריקודים שנלמדו בשבועות קודמים, נראה שזמן רב של ההרקדה הולך לבית ספר אחד גדול של לימוד ו/או חזרה על ריקודים חדשים. וכך, רחבת הריקודים נראית יותר ויותר כמו מי שמש של אנשים הנאחזים בקרנות המזבח, מעתיקים מרוקד אחד שבמקרה יודע את הריקוד, כי הוא רוקד יותר מפעמיים בשבוע.

אינני מכירה הרבה אנשים שרוקדים יותר מפעמיים בשבוע, וזאת עוד טרם נזכיר את הנושא הכספי, שיכול להוות עול על חלק מציבור הרוקדים.

אם אדם רוקד פעם אחת בשבוע ובכל הרקדה כזו הוא לומד שני ריקודים, הרי שה"עומס" על מוחו הולך וגדל. הרקדות קטנות נפתחות ונסגרות בערים הקטנות וגם באזור המרכז, ואיש אינו מעז לזקוף זאת, לעניין ריבוי הריקודים. אין זה סוד, וכל מי שיש לו רק שתי עיניים טובות ובריאות יכול לראות שכל ההרקדות בישראל מתדלדלות. כן, גם "היהלום שבכתר", ה"אימא" של כל ההרקדות, הלא היא ההרקדה באוניברסיטה, גם היא נחלשה. הרקדה שפעם בימיה הטובים, לא יכולת לרקוד שם על יותר ממרצפת לאדם, כיום דלילה יותר.

נכון, עדיין רוקדים שם מאות אנשים, ונכון שהיא עדיין נושאת בכתר של "ההרקדה הכי גדולה בעולם" אבל, אם בארזים נפלה שלהבת...

מאיה גבע

קונצרט בתנועה

נעמן יזרעאלי

"למה דווקא שם?" אני שואלת והוא משיב: "בבתי הספר הדמוקרטיים יש אפשרות לפתח תכניות לימוד יצירתיות. אני פיתחתי את התחום של התנועה והמוסיקה, שם יכולתי לשלב קטעים אומנותיים שלי ביחד עם המוסיקה".

כמוכן שאני שואלת אותו את השאלה הכי מתבקשת: איך הגעת לעבוד עם הגיל השלישי?

"במשך מספר שנים עבדתי בבית האבות של הקיבוץ כמטפל וכמוסיקאי. עבדתי עם הדיירים בדרכים יצירתיות שכללו נגינה בצ'לו, שירה בציבור והפעלות שונות בתנועה. נוכחתי שוב ושוב לראות בכוחה של המוסיקה כאשר דיירים קשישים, ששתקו שנים החלו לשיר, לנוע ולתקשר. מאוד התחברתי לתחום והתחלתי ללמוד תנועה יצירתית וסגנונות ריקוד נוספים".

נעמן למד בוינגייט פעילות ספורטיבית לגיל השלישי ועבודה עם הקשישים ולאחר מכן החל לעבוד במרכזי גמלאים שונים, תוך כדי שהוא מתאים את צעדי הריקוד ליכולת של תלמידיו.

ואיך נוצר הדבר הנפלא הזה שנקרא "קונצרט בתנועה" המיועד לאנשים סיעודיים?

"ראיתי שהרוקדים שלי לא יכולים לרקוד שיעור שלם בעמידה, הרבה פעמים מדובר באוכלוסייה חלשה פיזית שאין לה די כוח. המטרה שלי היא להביא שמחה וקצב דווקא לאנשים הללו שאין להם כוח. זה מה שמושך אותי. התכנית מבוססת על הידע שלי בתחומי מוסיקה וריקוד מגוונים לבין הצרכים של הגיל השלישי".

כך בעצם נולדה התכנית הייחודית שלו "קונצרט בתנועה", אותה ראיתי בבית גיל פז בכפר סבא. סגנון השיעור שלו משולב. חלק ראשון של השיעור מתקיים בישיבה ומתיחות וניעות בישיבה. חלק שני הוא בעמידה, לעיתים זה ריקודי שורות, לעיתים ריקודי זוגות ושנות השישים, ריקודים סלוניים, טנגו ואלס וצ'ה צ'ה. נעמן מקים אנשים עם הליכונים ורוקד איתם, אנשים עוזבים לרגע את המקל ומתחילים לזוז מצד לצד עם שמחה גדולה. חלק

לפעמים עולה השאלה עד מתי יהיה לנו כוח לרקוד, ומתי נפסיק את הריקוד ונשב להביט בצעירים המפזזים בכוחם ובעול נעוריהם. אבל מסתבר שאפשר לרקוד לנצח. גם בהליכון וגם בני שמונים רוקדים וחיים את עולם המוסיקה. הכל בזכות מוסיקאי ורקדן צעיר העונה לשם **נעמן יזרעאלי**.

את **נעמן** אני פוגשת בבית גיל פז בכפר סבא. אני נכנסת לאולם עם פסנתר כנף ומקומות ישיבה כמו באולם קונצרטים ומסתבר שלא טעיתי כי הקונצרט עומד להתחיל. נעמן מנגן בצ'לו גדול משירי ארץ ישראל היפה: "גן השקמים" ו"רחל רחל" יחד עם "ערב של שושנים". הוא קולע לגמרי לטעמים של האנשים המאזינים לו ואף שרים לצליליו בהנאה מרובה. אני מביטה מסביב ורואה קשישים, חלקם בהליכונים, מאזינים לו בקשב רב.

נעמן יושב כל הזמן על כסא כמותם, מולם ובאיזה שהוא שלב הוא מניח לצ'לו ומפעיל את המערכת מהמחשב הנייד. הוא מזמין את כולם להתמתח ולפרוש ידיים לצדדים, תנועות נייעור בידיים, כפיפת ראש. התנועות שלו אינן סתמיות הן ממש מתאימות למילות השיר המתנגן, תנועות של פתיחה וסגירה בידיים ואני כבר מרגישה שאני בגן השקמים והרוח חודרת לעצמותיי. גם כפות הרגלים נעות בפוינט ופלקס, הכתפיים מתרוממות ועכשיו אני מבינה גם הקונצרט ששמעתי קודם וגם את התנועה שיש בו.

נעמן שנוולד בקיבוץ משמר העמק למשפחת מוסיקאים ומילדותו ניגן בצ'לו, למד תואר בחינוך מוסיקלי והוראת מוסיקה במכללת לוינסקי. הוא החל לעסוק בתחום בתור מורה למוסיקה בבתי ספר דמוקרטיים.

"המטרה שלי היא להביא שמחה וקצב דווקא לאנשים הללו שאין להם כוח. זה מה שמושך אותי"

רוקדים כחול לבן לגיל הזהב

מי שמפעילה תכנית דומה לגיל הזהב היא מירי אקוני מדריכת ריקודי עם הוותיקה שעושה את מה שנעמן עושה אבל באופן שונה. התכנית שלה שמופעלת במרכזי יום לקשישים בגבעתיים נקראת "רוקדים כחול לבן לגיל הזהב" ואף היא כוללת 45 דקות של ריקודים שרובם בישיבה ומיעוטם בעמידה. היא מתחילה בחימום המפרקים, כתפיים ידיים ורגלים לאחר מכן ממשיכה בכל אותם שירים ידועים מריקודי העם אשר מירי מסבה אותם לקלילים ואפשריים לעשייה בישיבה.

לעיתים היא מוסיפה ריקודי מעגל שמחים כמו הורה חדרה ולא אהבתי די ושאתם מים בששון, ולעיתים, לפי בקשת הקהל, היא משמיעה ריקודי שנות השישים לאותו דור שיודע ואוהב לרקוד איתם.

אז אם חשבתם שכשנגמר הכוח כבר לא רוקדים, טעות בידיכם. מי שאהבת הריקוד מפעפעת בו ריקוד לנצח ויש מי שירקיד אותו... 🌱

מהמטפלים הפיליפינים שמלווים את הקשישים מצטרפים אליהם בריקודים, דבר נחמד ומחבר בין האנשים.

הדבר היחודי שמביא עימו נעמן הוא סגנון השיעור, בשל היותו מוסיקאי ורקדן יש לו את האפשרות לעשות את החיבור הנכון והחוויתי בין שני התחומים, תוך כדי שהוא משלב יחס אישי לרוקדיו. **נעמן:** "לבטא מוסיקה בריקוד ותנועה זה אומר שהיד לא נזרקת סתם, היכולת לקשר בין המוסיקה לתנועה, תחום הוליסטי לגמרי". לנעמן מספר קבוצות במרכזי גמלאים ברמת השרון, כפר סבא פתח תקווה, ובדירורים מוגנים באזור המרכז כולל במחלקות סיעודיות. לכל קבוצה הוא טורח להתאים את הדבר המיוחד לה.

במתנ"ס עולמות בפתח תקווה הוא מלמד ריקודי שורות אמריקאים של הכוריאוגרף **איירה וייסבורד**. בבית גיל פז מועברת התכנית "קונצרט בתנועה" ובמקומות אחרים סגנון אחר. ללא ספק יש מנעד רחב שהוא מגיש לרוקדיו, כאמור בהתאם ליכולות שלהם.

באחוזת צהלה, שחגגה חמש שנים בהופעות וריקודים הוא ערך עם רוקדיו מופע קצר של ריקוד בסגנון בוקרים. כאמור קשת המחול שלו גדולה, כשאני שואלת הוא מספר שנסע לרקוד בתרבות אחרת, הוא שהה ביפן ולמד ואף לימד טנגו ארגנטינאי וכן התנסה בטאי צ'י, בלט ופלדנקרייז. אחת מרוקדותיו מחייכת אלי ושחה לי: "הסוד הגדול שלו זה היחס האישי. הוא קסם של בחור, רקדן מעולה ומוסיקאי אבל הכי חשוב זה שאנחנו מצליחות לרקוד. ההתאמות שהוא עושה לריקודים בעצם מראות שלא עזבנו את הרחבה כלל".

ללא ספק נעמן הוא דמות יוצאת דופן, חובב אתגרים ומוצא המון משמעות בנתינה דווקא לאנשים בגיל הזהב וכמו שהוא מעיד על עצמו: "בהוראת ריקוד ובעבודה במחלקות הסיעודיות אני מבטא את הרצון שלי לשמח אנשים. אני עושה זאת בעזרת שני התחומים הקרובים ביותר לליבי - המוסיקה והתנועה".

"נוכחתי שוב ושוב לראות בכוחה של המוסיקה כאשר דיירים קשישים ששתקו שנים החלו לשיר, לנוע ולתקשר. מאוד התחברתי לתחום והתחלתי ללמוד תנועה יצירתית וסגנונות ריקוד נוספים."

ילד של אבא

הריקוד חובר על ידי אלי סגל ויוסי מיארה יחדיו

יוסי מיארה

מדריך ומחבר צעיר, מתגורר במעלה אדומים, בן 33 ונשוי טרי. מפעיל חוג בסטודיו למחול, באצטדיון טדי, בימי שני. העבודה המשותפת עם אלי סגל בחיבור הריקוד ריגשה אותו מאוד

והעניקה לו תחושת ביטחון, כייף וניסיון ענק. **על הריקוד הוא מספר:** הריקוד חובר כמחווה לאבי, שבוי חוזר ונכה צה"ל ממלחמת ששת הימים ויום כיפור. רציתי להחזיר לאבי על רגעים יפים וקשים לצידו.

אלי סגל

בן 39, נשוי לעינב ואבא לעמית בן 4 וחצי. מדריך ומחבר ריקודים כ-14 שנים, משתתף במחנות ריקודים בכל העולם. מרקיד בקנטרי בת ים בימי שלישי.

על הריקוד הוא מספר:

אבי הוא כל מה שנותר לי אחרי שאימי נפטרה כשהייתי בצבא והמילים מספרות את חיי איתו.

- 17-20 פתיחה בימין ימינה תוך התרוממות עליה והרמת הידיים למעלה; שהייה; שיכול בשמאל מאחורי ימין תוך הורדת הידיים; שהייה.
- 21-24 כמו 17-20 בשמאל שמאלה.
- 25-26 חצי סיבוב ימינה למ"מ בשתי פסיעות החל בימין; צעדת כפיפה לאחור בימין;
- 27-28 צעדת כפיפה לאחור בימין;
- 29-32 כמו 25-28 החל עם הפנים כלפי ח"מ וסיים עם הפנים למ"מ.
- חלק ג':** הפנים למ"מ, ללא אחיזת ידיים
- 1-4 שני דילוגים למ"מ החל בימין תוך סיבוב שלם ימינה כשהידיים למעלה.
- 5-8 הפנים למ"מ: קפיצה אל ימין באלכסון ימינה; שיכול בשמאל לפני ימין; ימין במקום מאחור; שמאל שמאלה.
- 9-12 שלוש פסיעות החל בימין למ"מ; חצי סיבוב ימינה על ימין המשמשת כציר.
- 13-16 גב למ"מ: שלוש פסיעות החל בשמאל כלפי ח"מ; שהייה.
- 17-20 פתיחה בימין ימינה תוך הרמת ידיים; שיכול בשמאל לפני ימין תוך חיבוק עם הידיים מוצלבות על בית החזה; ימין במקום מאחור.
- 21-24 כמו 17-20 החל בשמאל ומסיימים כשכתף ימין כלפי ח"מ.
- 25-28 צעדת "חילוף שיכול" החל בימין כלפי ח"מ.
- 29-32 3/4 סיבוב ימינה בשתי פסיעות החל בימין; פנים כלי מ"מ: כפיפה בימין לאחור.
- 33-64 כמו 1-32 חוזר שנית.

- ילד של אבא**
- צורת הקבוצה: מעגל**
- בניין הריקוד: 4/4**
- חלק א':** פנים למ"מ, ללא אחיזת ידיים
- 1-4 פתיחה ברגל ימין ימינה; שהייה; שיכול בשמאל לפני ימין; שהייה
- 5-8 צעדת חילוף בימין תוך חצי פנייה ימינה והפניית גב למ"מ; שהייה.
- 9-10 גב למ"מ: פתיחה בשמאל שמאלה; סגירת ימין ליד שמאל תוך אצבע צרדה בידיים לצדי הגוף כפופות מרפקים).
- 11-12 כמו 9-10 ברגל נגדית.
- 13-16 פתיחה ברגל שמאל שמאלה; ימין בשיכול מאחורי שמאל; שמאל שמאלה; שיכול ימין לפני שמאל.
- 17-3 כמו 1-16 ברגליים נגדיות, החל עם הגב למ"מ וסיים עם הפנים למ"מ.
- 33-34 עליה על רגל ימין לפני למ"מ תוך הרמת הידיים; שהייה.
- 35-36 שמאל מאחור במקום; שהייה תוך הורדת ידיים.
- 37-72 כמו 1-36 חוזר שנית.
- חלק ב':** פנים למ"מ, ללא אחיזת רגילה
- 1-4 פתיחה בימין ימינה; שיכול שמאל מאחורי ימין; ימין ימינה; פניית לאחור-ימינה על ימין כציר
- 5-8 פנים אל חוץ המעגל: כמו 1-4 החל בשמאל ומסיימים עם הפנים למ"מ
- 9-12 סיבוב ימינה בשלושה צעדים החל בימין; שהייה.
- 13-16 כמו 9-12 החל בשמאל שמאלה.

"ילד של אבא,
על מה אתה
חולם?
מה בוער לך
בלב?
וכמה טוב
שבאת,
ביחד זה שלם,
בעיניים
שרואות הכול
אין שום דבר
קואב"

ילד של אבא

וזה הזמן שלך לזרוח
ולדעת ולגעת בהכל,
לטרוף את העולם,
אל תפחד ליפול.

ילד שלי, הכול מחכה רק לך.
ואבא כאן תמיד לחבק ולשמור אותך,
עד סוף העולם אנ'לא עוזב אותך.
ילד שלי, לך רק בדרך שלך.

ב.

ילד של אבא - רואה בך אותי,
את הילד שהייתי בעצמי.
וכל מה שקורה לך מרגיש כאילו לי,
ללמוד שוב מחדש מה אני ומי.
קדימה והלאה, הכול נמצא בך,
וכל יום חדש הוא הבטחה.
בעולם הזה יש צער כמו שיש שמחה -
תן לאהבה שלך להוביל אותך.

פזמון:

כי זמן לא עוצר...

מילים: דני ניב

לחן: יאיא כהן אהרונוב

ביצוע: מוקי א.

א.

ילד של אבא, על מה אתה חולם?
מה בוער לך בלב?
וכמה טוב שבאת, ביחד זה שלם,
בעיניים שרואות הכול
אין שום דבר כואב.
שנים זולגות כמו מים
ישר לשומקום,
לרוץ רחוק, להיות קרוב.
יום הופך ללילה ולילה שוב ליום,
להחזיק חזק ולעולם לא לעזוב.

פזמון:

כי זמן לא עוצר,
הוא עף, נשרף, מסך עשן.
היה לאילן,
תפוס ירח, שוט על ענן.

אלי סגל:
"אבי הוא כל מה
שנותר לי אחרי
שאימי נפטרה
כשהייתי
בצבא והמילים
מספרות את חיי
איתו."

יוסי מיארה:
"הריקוד חובר
כמחווה לאבי,
שבוי חוזר ונכה
צה"ל ממלחמת
ששת הימים
ויום כיפור.
רציתי להחזיר
לאבי על רגעים
יפים וקשים
לצידו."

החוויות של אלכס

אלכס הובר מתעד במצלמתו את האירועים החשובים של ריקודי העם

הפעם - "כנס אסיף מחולות בדליה" (מוצ"ש 27.9.14) - השנה בסימן 70 שנה לכנס המחולות הראשון בדליה. זהו כנס מחולות שנתי המתקיים זו השנה השלישית במטרה להזכיר, לזכור ולחדש את פסטיבלי דליה משנות קום המדינה.

לפני כמה שנים החליטו במועצה האזורית מגידו לקיים את הפסטיבל במסגרת של יום אחד, מתוך מטרה לגדול ולחגוג בשנים הקרובות מספר ימים, כדוגמת הכנסים המיתולוגיים של דליה ובמטרה להקים מחדש את האמפיתיאטרון הענק, הסמוך לקיבוץ, שעד היום אפשר לראות את שרידיו.

ירון כרמל וצוות הרקדת הנוסטלגיה

הרקדת הנוסטלגיה באולם הספורט

ד"ר לוי ברנזיל בהרקדה לילדים

רוקדים בהרקדת הפתיחה במגרשי הטניס

ההרקדה המרכזית במגרשי הטניס

Alex's Experiences

Alex Huber documents important Israeli folk dance events with his camera

And this time it is – the "Dalia Dance Gathering" (Saturday, September 27, 2014) - This year marked the 70th anniversary since the first dance festival that was held at Kibbutz Dalia (in 1944). Today this is an annual dance gathering which was held for the third time in order to remind, to commemorate and renew the festivals held at Dalia since before the establishment of the State of Israel.

Several years ago, the Megiddo Regional Council decided to hold the festival within the framework of a one day event, with the goal of expanding so that in the coming years the celebration would last a few days, like the legendary gatherings at Dalia, and in order to rebuild the giant amphitheater near the kibbutz, the ruins of which can still be seen to this day.

The Arabic dance group "El-Oasiyll" from Dir El Asad
להקת ריקוד ערבית "אל אועסיל" מדיר אל אסד

להקת המחול "משגב" בריקוד "אדמה" שזכה מקום ראשון
בפסטיבל כרמיאל 2013

Harkada in the tennis courts

רוקדים בהרקדת הפתיחה במגרשי הטניס

SUMMER COURSE

For foreign teachers and dancers of Israeli Folk Dance

Association of folk dance instructors & choreographers in Israel and abroad

Karmiel Course & Festival 2015

14th Year

July 20-31, 2015

Karmiel Dance Festival July 28-29-30, 2015

SUMMER COURSE

For Foreign Teachers and Dancers of Israeli Folk Dance

Festival General Director
Aharon Solomon
Artistic Director
Shlomo Maman
IFD Association Chairman
Avi Perez

A special 10 day course including:

- Workshops with Israel's finest choreographers.
- Teaching material – CD and DVD.
- One day of sightseeing.
- Joining several evening "Harkadot".
- Free entrance to all three main evening events at Karmiel Festival/Harkadot.
- Certificate of participation awarded.
- **Schedule is tentative and subject to change.**

Course, accommodation & fees:

- \$1,100 (\$1,000 for returning participants).
- Fees include: 7 day course and 3 festival days, half board accommodation and airport transfers.
- Registration must be accompanied by a \$250 deposit and sent by June 01, 2015

By bank transfer: account name: "Amutat Festival"
To: Bank Hapoalim swift poallit 12/747 Account # 504660
Address: Hagalil st. # 10, Karmiel 20100

- Or by special arrangement with Dany Benschalom
- Health Insurance is the responsibility of the participant.
- **A minimum of 25 participants is required for the course**

Please complete Registration Form and send back to:
dbenshalom@013.net.il

www.karmiefestival.co.il/index.php?lang=en

E-mail festival: info@karmiefestival.co.il

For more information Contact:

Course Director:
Dany Benschalom

- Home: +972-4-6346851
- Mobile: +972-50-7296800
- E-mail: dbenshalom@013.net.il
- Skype name: dbenshalom

Course Assistant Director:
Ruthy Slann

- Mobile: +1-864-650-2009
- E-mail: kibbutz@slann.com

Moments By Alex Huber

Summer Course Participants 2014

